Γιος του Τιτάνα Κρείου και της Ευρυβίας (κόρης του Πόντου και της Γης) ο Αστραίος είναι ο θεός ποταμός που ξεκινά από τα βουνά μέσα στην Βουλγαρία, ρέει με ανατολική κατεύθυνση και διαγράφει για λίγο τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, ώσπου, μετά από ροή 45 χμ., να ενωθεί με τον ποταμό Στρυμόνα. Ο Αστραίος έσμιξε με την Ηώ (την Αυγή), κι απέκτησαν τρία παιδιά: Τον Βοριά, τον Νοτιά και τον δυτικό άνεμο Ζέφυρο. Ο Βοριάς έκλεψε την Ωρείθυια και την πήγε στα μέρη του, στην Θράκη. Απέκτησαν τρεις γιους: Τους Βορεάδες Ζήτη και Κάλαϊ, που μετείχαν στην Αργοναυτική εκστρατεία, και τον Αίμο. Σύμφωνα όμως με άλλη εκδοχή, απέκτησαν γιους τους Βορεάδες Ζήτη και Κάλαϊ που είχαν φτερά στα ποδάρια και κόρες την Χιόνη, αργότερα ερωμένη του Ποσειδώνα, και την Κλεοπάτρα.

Γιοι του Ποσειδώνα από τη Λιβύη ήταν ο Βήλος και ο Αγήνορας. Ο Βήλος θεωρείται πατέρας του Αιγύπτου, του Δαναού, του Κηφέα και του Φινέα. Οι δυο τελευταίοι όμως ήταν ήρωες της Αρκαδίας: Ο Κηφέας ως βασιλιάς της Τεγέας, ένας από τους κυνηγούς του Καλυδώνιου κάπρου και κατοπινός Αργοναύτης. Ο Φινέας ως βασιλιάς της Αρκαδίας γενικώς. Αργότερα, χώρισαν:

Ο Κηφέας βρέθηκε βασιλιάς της Αιθιοπίας και πατέρας της Ανδρομέδας, την οποία ο Περσέας έσωσε από τη Μέδουσα, ενώ ο Φινέας πολιτογραφήθηκε ως ένας από τους πέντε γιους του Αγήνορα της Συρίας. Ήταν αδελφός της Ευρώπης, ένας από αυτούς που ξενιτεύτηκαν για να την βρουν και ποτέ δεν γύρισαν πίσω καθώς, μετά από μάταιες αναζητήσεις χρόνων, καθένας τους εγκαταστάθηκε σε κάποιον τόπο κι έδωσε σ' αυτόν το όνομά του.

Ο Φινέας εγκαταστάθηκε στη Θράκη όπου ίδρυσε την Φινόπολη. Ζήτησε από τον Βοριά την Κλεοπάτρα για γυναίκα του και την πήρε. Το ζευγάρι απέκτησε γιους αλλά γρήγορα ο Φινέας βαρέθηκε την γυναίκα του και πήρε άλλη, την Ιδαία.

Η καινούρια «κυρία του σπιτιού» θέλησε ν' απαλλαγεί κι από τους γιους της Κλεοπάτρας και τους συκοφάντησε στον Φινέα ότι τάχα αποπειράθηκαν να την βιάσουν. Ο Φινέας τους φυλάκισε σε ένα υπόγειο, όπου μαστιγώνονταν καθημερινά. Όταν οι Αργοναύτες έφτασαν στην περιοχή, του ζήτησαν τον λόγο για την άγρια συμπεριφορά του. Ο Φινέας τους είπε να μην ανακατεύονται στα οικογενειακά του. Ανάμεσα στους Αργοναύτες όμως ήταν και τα αδέλφια της Κλεοπάτρας και θείοι των παιδιών, οι Βορεάδες Ζήτης και Κάλαϊς. Χωρίς

χρονοτριβή, όρμησαν στην φυλακή, σκότωσαν τους φρουρούς και ελευθέρωσαν τα παιδιά. Ο Φινέας μάζεψε τον στρατό του και τους επιτέθηκε. Ο Ηρακλής που πρωταγωνιστεί σ' αυτή την εκδοχή, σκότωσε τον Φινέα, ελευθέρωσε την Κλεοπάτρα και παρέδωσε τον θρόνο στους πρώην φυλακισμένους γιους. Αυτοί συνέλαβαν την Ιδαία κι ετοιμάστηκαν να τη σκοτώσουν αλλά μπήκε στη μέση πάλι ο Ηρακλής και τους συμβούλεψε να τη στείλουν στον πατέρα της, Δάρδανο, να αποφασίσει αυτός, τι θα την κάνει. Τα βασιλόπουλα πειθάρχησαν. Μόλις την παρέλαβε ο πατέρας της, τη σκότωσε με τα ίδια του τα χέρια.

Σύμφωνα με άλλη εκδοχή, ο Φινέας δεν φυλάκισε τα παιδιά του αλλά τα τύφλωσε. Ο Βοριάς έμαθε τα καθέκαστα και κατέφθασε οργισμένος, άρπαξε τον Φινέα και για να τον εκδικηθεί, τον τύφλωσε.

Επειδή η εκδοχή αυτή, για το πώς ο Φινέας βρέθηκε τυφλός, δεν κολλάει στον μύθο της Αργοναυτικής εκστρατείας, δημιουργήθηκαν πολλές άλλες. Συνισταμένη τους είναι το ότι ο Φινέας, από νεαρός, είχε το χάρισμα να γνωρίζει τα μυστικά της μαντικής τέχνης. Το παράκανε όμως κι αποκάλυψε και μυστικά που δεν έπρεπε, οπότε θύμωσε ο Δίας και τον τιμώρησε να χάσει το φως του, να γίνει πρόωρα γέρος και να μην απολαύσει ποτέ την τροφή. Αυτό το τελευταίο έγινε σωστό μαρτύριο: Κάθε φορά, του έστρωναν πλούσιο γεύμα αλλά πριν να προλάβει να το γευτεί, παρουσιάζονταν οι τερατόμορφες φτερωτές Άρπυιες, η Αελλώ και η Ωκυπέτη, και του έτρωγαν όλο το φαγητό. Του άφηναν ψίχουλα, ίσα που τον συντηρούσαν στη ζωή, κι αυτά μαγαρισμένα.

(τελευταία επεξεργασία, 22 Φεβρουαρίου 2021)